

/úryvok/

**A národ oboril sa na národ
s úmyslom vraždy, s besom skaziteľ'a.
Kreš spráskal pušiek, zahrmeli delá:
zem stene, piští vzduch, rvú vlny vôd,**

**kde bleskom kmitla hrozná Astarot.
A jak v žne postat' zbožia líha zrelá
pod kosou, radom vál'ajú sa telá;
v cveng šabiel' špl'achce čerstvej krvi brod...**

**Tak vo víchrici totej ukrutenstva,
nímž ani tiger dravšie nezúri,
zapadá nie zvek: výkvet človečenstva,
života radosť smrtnej do chmúry,
v prach purpur všel'udského dôstojenstva,
v sutiny jasný palác kultúry!...**

1. Za pomoci ukážky definujte básnickú formu sonet. V ktorom období ste sa s touto formou stretli? Ktorí autori sa ním preslávili?
2. Vyhl'adajte v ukážke slová, ktoré súvisia s témou vojny, zániku.
3. Lyrika Hviezdoslava sa vyznačuje zmyslovým vnímaním. Ktoré zmyslové vnemy prevládajú v ukážke? Argumentujte textom.
4. Ktoré zvuky napodobňujú spoluhlásky z nasledujúcich veršov?
a/ *kres spráskal pušiek* (k r s s p s k p š k)
b/ *rvú vlny vôd* (r v v l v)
c/ *v cveng šabiel' špl'achce čerstvej krvi brod...* (š b ľ š p ľ)
5. Pomenujte básnické prostriedky.
a/ *A jak v žne postat' zbožia líha zrelá pod kosou, radom vál'ajú sa telá*
b/ *národ oboril sa na národ*
c/ *víchrica ukrutenstva*
d/ *všel'udského dôstojenstva*
6. Vypíšte z ukážky antonymá. Akú úlohu zohrávajú v texte básne?
7. Ktoré slovo v poslednej strofe sonetu je kľúčovým pre pochopenie jej obsahu?
8. Vlastnými slovami prerozprávajte myšlienkové poslanstvo Hviezdoslavovho sonetu. Diskutujte o aktuálnych spoločenských konfliktoch, ktoré sú sprevádzané prejavmi vandalizmu a ničením kultúrnych pamiatok.

